

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

MALİ ÇÖZÜM®

EYLÜL - EKİM 2015
September - October 2015
YIL 25 YEAR 25

İ K İ A Y L I K M E S L E K İ D E R G İ

Sahibi İSMMMO Adına - Owner on behalf of the ISMMMO
Genel Yayın Yönetmeni - Editor
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü - Editorial Assistant

YAHYA ARIKAN
VEYSEL KARANİ PALAK
GÜLGÜN ÖZTÜRK

DANIŞMA KURULU Alfabetik Sıraya göre
Advisory Board (Alphabetical Orders)

Doç. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Ün.)
Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (Bilgi Üniversitesi)
Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)

YAYIN KURULU
Publication Board

Veysel Karani Palak (Başkan)
Gülgün Öztürk (Üye)
Tayyar Güler (Üye)
Sabri Karakaşlıoğlu (Üye)
Aysel Tümer (Üye)

HAKEM KURULU (Alfabetik Sıraya Göre)
Editorial Advisory Board (Alphabetical orders)

Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Doç. Dr. Tamer AKSOY (TOBB Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuzhan BAHADIR (Galatasaray Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ali DURAL (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Doğan ARGUN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Refika BAKOĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nejat BOZKURT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Emre BURÇKİN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurşen CANIKLIÖĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran CÖMERT (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Dr. A. Bumin DOĞRUSÖZ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Banu DURUKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Melih ERDOĞAN (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep GÜNEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Oktay GÜVENLİ (E. Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Ün.)
Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU (Anadolu Ün.)
Dr. Ahmet KAVAK (Yeminli Mali Müşavir)

Prof. Dr. Yüksel KOÇ YALKIN (E. Öğretim Üyesi)
Dr. Resul KURT (Sosyal Güvenlik Uzmanı)
Prof. Dr. Ömer LALİK (İst. Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk LEVENT (Kemerburgaz Üniversitesi)
Mehmet MAÇ (Yeminli Mali Müşavir)
Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (Bilgi Üniversitesi)
Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Korkut ÖZKORKUT (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Veysi SEVİÇ
Prof. Dr. Barış SİPAHI (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fevzi SÜRME Lİ (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Mtinir ŞAKRAK (E. Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Tuğrul TÜFEKÇİOĞLU (E. Öğretim Üyesi)
Yrd. Doç. Dr. Masum TÜRKER (İstanbul Ticaret Ün.)
Prof. Dr. Nuri UMAN (Koç Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk USLU (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan ÜZELTÜRK (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Göksel YÜCEL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Net 3000 adet basılmıştır.

Dergi Adı: Mali Çözüm®

Dergimiz EBSCO ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veritabanı tarafından taranmaktadır.

İmtiyaz Sahibinin Adı, Soyadı ve Adresi: Yahya ARIKAN

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Genel Yayın Yönetmeni: Veysel Karani PALAK

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürün Adı, Soyadı ve Adresi: Gülgün ÖZTÜRK

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yazı İçerik-Teknik Sorumlusu: İlkim MENGÜLEREK

Kurtuluş Caddesi No: 114 B Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Grafik Tasarım ve Dizgi: Alican SEZER

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:6 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yönetim Yeri Adresi: Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Basımı Yapanın Adı, Soyadı ve Adresi: TOR Ofset

Akçaburgaz Mahallesi, 116 Sokak No:2, Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0212 886 34 74 Pbx, Fax: 0212 886 34 80, E-Posta: tor@torofset.com

Yayın Türü: Yerel-Süreli, 2 aylık

Dergimiz HAKEMLİ DERGİ olma özelliği taşımaktadır.

Dergimize gönderilen yazılar, hakem değerlendirmesine tabi tutulduğundan yayımında gecikmeler olabilmektedir.

Dergimizde yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

Mali Çözüm (Financial Analyze) is bimonthly journal of Chamber of Certified Public

Accountants of Istanbul. It is a peer-reviewed Journal publishing referred articles, opinion papers, letters, reviews, news, questions and answers, law decisions on accounting.

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Telefon: (0212) 315 84 00 pbx Faks: (0212) 343 47 80

E-mail: ismmmo@ismmmo.org.tr

www.istanbulsmmmodasi.org.tr

SUNUŞ

Sayın Okurlar,

Dünyamız üzerindeki toplulukların yaşam şekilleri, yüzyıllar boyu yaşadıkları çağın etkisiyle değişim göstermişlerdir.

Bugün yaşadığımız elektronik çağın koşulları ile ülkemizde de ticaret, hukuk, eğitim, sağlık alanları başta olmak üzere her alanda çok büyük değişim ve uygulama farklılıkları ortaya çıkmaktadır.

Bizler ofislerimizde ya da çalıştığımız şirketlerde yaşadığımız tüm sorunlara rağmen hizmeti en iyi şekilde verebilmeyi amaçlayan mali müşavirler, elimizdeki kısıtlı kaynakları azami ölçüde kullanmaya çalışıyoruz. En önemli kaynağımız olan nitelikli insan gücü, teknolojik altyapılarımız ve öz bilgi ihtiyacının karşılanması ise gündelik sorunlarımız olarak karşımıza çıkıyor. Diğer taraftan da teknolojik gelişmelere bağlı olarak yaşanan hızlı değişim e-devlet projesiyle meslek hayatımızı da çok büyük ölçüde etkiliyor.

Kamu kurumlarında, kurumsal bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılması, bilgi işlem merkezlerinin kurulması, bilgisayar kullanımının yaygınlaştırılması ve kamu kurumlarının web sayfasının oluşturulması gibi çalışmalar 1990 yılların başlarından itibaren dünya ülkelerinde kurumsal düzeyde başlatılmıştır. Avrupa Birliği ise, Avrupa'nın gelecek 10 yılda dünyadaki en rekabetçi ve dinamik bilgi tabanlı ekonomisi haline gelmesi hedefini gerçekleştirmek üzere, Haziran 2000 tarihinde e-Avrupa Eylem Planı'nı kabul etmiştir.

Türkiye de ise, eDTr Projesi ile DPT'nin koordinatörlüğünde sekiz çalışma grubuyla gerçekleştirilen çalışmaların sonucunda; 2003–2004 yıllarını, hemen ardından 2005 yılını kapsayan iki eylem planı hazırlayarak bu sürece katılmıştır. Bu eylem planları, eDTr Projesinin koordinasyon içinde yürütülmesini ve hedeflere ulaşılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan en önemli uygulama araçlarıdır.

En son 2014-2018 dönemini kapsayacak eylem planında ise; kayıtdışı istihdamla mücadelede denetim sisteminin etkinliğinin sağlanması, mükerrer denetim ile emek ve zaman kaybının önlenerek denetim raporunun hazırlanması ve işleme konulmasına kadar olan tüm süreçlerin elektronik ortamda yürütüldüğü bir otomasyon programının hayata geçirilmesi hedeflenmiştir. Maliye bakanlığı başta olmak üzere Gümrük Ticaret, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Ekonomi, Gümrük ve Ticaret, İçişleri Bakanlıkları ile SGK, TÜİK,

TOBB, TÜRMOB, BDDK gibi pek çok kurumu içine alan ortaklaşa çalışmalar öngörülmektedir. Gelir İdaresi Başkanlığında götürülen 2014-2018 dönemi kayıtdışı ile mücadele programında tarım ve turizm sektörü başta olmak üzere Kayıt dışı ekonominin GSYH'ya oranının beş puan azaltılması azaltılması hedeflenmiştir. Örneğin Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışanların tarım dışı istihdama oranı 2014 yılında %22 iken 2018 yılında, hazırlanan bu plan çerçevesinde oranın %17 olması hedeflenmektedir.

Bu eylem planının 2.bileşeni Mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artırıcı uygulama ve sistemlerin geliştirilmesi yönünde Beyanname ve bildirimler için, analize uygunluk, basitlik ve anlaşılabilirlik hususlarında gerekli değişikliklerin yapılması öngörülmektedir. Bu uygulamanın getirdiği duruma örnek olarak ise, hazırladığımız beyannameler de özellikli durumlar için getirilen kodların kullanımındaki artıştır. Yakın gelecekte bu sistemler; beyannamelerin gelir idaresindeki hazır verilerle şekillendirilip, tıpkı gayrimenkul sermaye irad beyanlarına olduğu gibi taslak beyanlar şeklinde önümüze gelecektir.

Eylem planında 3. Bileşen ise: Denetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi ve İlgili Mevzuatın Gözden Geçirilmesi ile ilgilidir. Bu madde yakın geleceğimizi fazlasıyla ilgilendirmekte olup, Daha etkin ve kapsamlı bir denetim modeli ile günün 24 saatinde fiili denetim yapılmasına imkân sağlayan bir uygulamayı öngörmektedir.

Bu uygulamalar kapsamında Özellikle turizm, inşaat, tarım ve sağlık sektörleri ile E-ticaretteki, Gümrük Antrepo, “Hal Kayıt Sistemleri”nde yapılan iyileştirme ve yeni düzenlemeler ile, Eylem kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu'nun yanı sıra sahada denetim yapan ilgili diğer kurumlarla birlikte (İçişleri Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi) ortak denetimler yapılacaktır.

Tüm bu uygulamalar, bizlerin bu süreci ne kadar iyi değerlendirdiğimiz ve geleceğimizi nasıl planladığımız ile anlam kazanacaktır. Usul denetimlerinin hız kazandığı bu dönemde 1 nolu muhasebe uygulama genel tebliği'ne uygun muhasebe kayıtlarının düzenlenmesi, e-defter ve tüm beyanlarımız ile yapılacak denetimlerin sağlıklı yürütülmesi bizlerin çabası ile olacaktır.

Sizlerle bu sayımızda, aşağıda yer alan makale başlıkları ile buluşuyoruz. Sizlerin huzurunda dergimizin yazarlarına teşekkür ediyor, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz.

- *Türev Ürünlerin Finansal Riskten Korunma Aracı Olarak Uluslar Arası Muhasebe Standartları Kapsamında Muhasebeleştirilmesi*
- *İstisna Sınırını Aşan Personel Yemek Giderlerinin Vergisel Durumu*

- *Vergi Hukukunda Zamanaşımı Süresinin Bazı Durumlarda Uzaması Halinde Defter ve Belgelerin Muhafaza ve İbraz Durumu*
- *G20 Antalya Liderler Bildirgesi ve Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (BEPS) Eylem Planı*
- *İlk Defa İnternet Sitesi Açma Yükümlülüğünün Kapsamına Giren Şirketlerce Yapılması Gereken İşlemler*
- *Anonim ve Limited Şirketlere Ayni ve Nakdi Sermaye Olarak Konulabilecek Malvarlığı Unsurları*
- *Ticaret Şirketleri Ve Ticari İşlemler Açısından Haksız Rekabet Halinde Alınacak İhtiyati Tedbirler*
- *Müteşebbisler Hangi Şirket Türünü ve Ticari Faaliyetlerinde Hangi Konuları Tercih Ediyor*
- *Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavir Sözleşmelerinin Feshi*
- *Çalışılmayan Kısım Amortisman Ve Giderlerinin Önemi Ve Mali Tablolara Etkisi*
- *Akaryakıt İstasyonları Tarafından Verilen Fatura Düzenleme Sınırını Aşan ÖKC Fişleri Gider Yazılabilir Mi?*
- *Katma Değer Vergisi İç Genelgesi ve Özel Esaslar*
- *Re'sen veya İkmalen Tarhu Önerilen Vergi ve Cezaların Muhasebeleştirilmesi*
- *Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları İle İlgili Vergi Sistemimizde Yer Alan Düzenlemeler*
- *Genel Hatlarıyla Örtülü Sermaye Müessesesi*
- *Gayrimenkullerin Elden Çıkarılması Halinde Değer Artış Kazancı ve Bu Kazancın Hesaplanmasında İktisap Tarihinin Tespiti Durumu*
- *İhtiyati Haciz ve İhtiyati Tahakkuk İşlemleri Yalnızca Kamu Borçlusu Mükellefe Yapılabilir*
- *Toplu İşçi Çıkarımı İle İlgili Usul ve Esasların İşverenler İçin Önemi*
- *İş Sözleşmesinin Feshi ve Şartlı İstifa*
- *SGK'nın Bu Uygulamasına Dava Açan Bağ-Kur'lular Erken Emekli Oluyor*
- *Yargıtay Kararları Çerçevesinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi*

Yahya ARIKAN
İSMMMO Başkanı

Yahya ARIKAN

9

HAKEMLİ YAZILAR REFEREED PAPERS

Türev Ürünlerin Finansal Riskten Korunma Aracı Olarak Uluslar Arası Muhasebe Standartları Kapsamında Muhasebeleştirilmesi

Accounting For Derivatives As An Hedging Instrument Under International Accounting Standards

Yrd. Doç. Dr. Hümevra ADIGÜZEL

Yrd. Doç. Dr. Ayşe Altıok YILMAZ

15

İstisna Sınırını Aşan Personel Yemek Giderlerinin Vergisel Durumu

Taxational Situation Of Diner Expenses Exceeds The Limit Of Exemption

Yrd. Doç. Dr. Yasemin TAŞKIN

33

Vergi Hukukunda Zamanaşımı Süresinin Bazı Durumlarda Uzaması Halinde Defter ve Belgelerin Muhafaza ve İbraz Durumu

The Production Of Books And Documents In Case Of Extension Of The Prescription Period In Tax Law

Arş. Gör. Fatma TURNA

41

HAKEMSİZ YAZILAR OPINION PAPERS

İlk Defa İnternet Sitesi Açma Yükümlülüğünün Kapsamına Giren Şirketlerce Yapılması Gereken İşlemler

Soner ALTAŞ

55

G20 Antalya Liderler Bildirgesi ve Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (BEPS) Eylem Planı

Doç. Dr. Fatih SARAÇOĞLU

73

Anonim ve Limited Şirketlere Ayni ve Nakdi Sermaye Olarak Konulabilecek Malvarlığı Unsurları Mustafa YAVUZ	89
Ticaret Şirketleri Ve Ticari İşlemler Açısından Haksız Rekabet Halinde Alınacak İhtiyati Tedbirler Ufuk ÜNLÜ	99
Müteşebbisler Hangi Şirket Türünü ve Ticari Faaliyetlerinde Hangi Konuları Tercih Ediyor Özkan ARSLAN	105
Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavir Sözleşmelerinin Feshi Yrd. Doç. Dr. Yusuf İLERİ	113
Çalışılmayan Kısım Amortisman Ve Giderlerinin Önemi Ve Mali Tablolara Etkisi Selçuk Turgay AZAK - Mustafa BİZİMYER	125
Akaryakıt İstasyonları Tarafından Verilen Fatura Düzenleme Sınıırını Aşan ÖKC Fişleri Gider Yazılabilir Mi? Ali YUNT	131
Katma Değer Vergisi İç Genelgesi ve Özel Esaslar Rahman ŞENTÜRK	139
Re'sen veya İkmalen Tarhı Önerilen Vergi ve Cezaların Muhasebeleştirilmesi Ersin URAK	153
Peşin Fiyatlandırma Anlaşmaları İle İlgili Vergi Sistemimizde Yer Alan Düzenlemeler Ertunç AKSÜMER	163
Genel Hatlarıyla Örtülü Sermaye Müessesesi Eyüp ÖZTÜRK	175

Gayrimenkullerin Elden Çıkarılması Halinde Değer Artış Kazancı ve Bu Kazancın Hesaplanmasında İktisap Tarihinin Tespiti Durumu Yusuf ÖZBALDAN	187
İhtiyati Haciz ve İhtiyati Tahakkuk İşlemleri Yalnızca Kamu Borçlusu Mükellefe Yapılabilir Nazlı Gaye ALPASLAN	195
Toplu İşçi Çıkarımı İle İlgili Usul ve Esasların İşverenler İçin Önemi Erol GÜNER	199
İş Sözleşmesinin Feshi ve Şartlı İstifa Cumhur Sinan ÖZDEMİR	207
SGK'nın Bu Uygulamasına Dava Açan Bağ-Kur'lular Erken Emekli Oluyor Vakkas DEMİR	215
Yargıtay Kararları Çerçevesinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi Ekrem TAŞBAŞI	219
İşverenin İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirimi Yükümlüğü Recep GÜNER	231
Yayın Politikası İlkeleri	238